

FACTORS ASSOCIATED WITH MENTAL HEALTH PROBLEMS OF MOTHERS OF DELAYED DEVELOPMENT CHILDREN IN HOSPITALS IN THE SOUTHERN REGION**SIRAPARULH THONGTHEP 5436905 SIEP / M****M.Sc. (EPIDEMIOLOGY)****THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUMMON CHOMCHAI, M.D. (Hons), M.P.H.,
SUREELAK SUTCHARITPONGSA, M.D., PRATANA SATITVIPAWEE, Ph.D.****ABSTRACT**

Mothers of children with delayed development are at risk for higher stress than mothers of children with normal development and the general population. Recent advances in early diagnosis have resulted in younger children being diagnosed with delayed development but factors associated with maternal stress are not well understood. The case-control study aimed to determine the factors associated with mental health problems of mothers of children with delayed development in hospitals in the southern region of Thailand. Two hundred and ten subjects of mothers of children with delayed development were recruited from eight development stimulation clinics in hospitals of three provinces in the southern region: Surat Thani, Nakhon Si Thammarat, and Songkhla. Cases and controls were identified by using the modified Parental Stress Scale (PSS); 70 mothers had mental health problems, and 140 mothers in the control group did not. Data collection was performed from October 2013 to March 2014 using self-administered questionnaires and record forms. The chi-square test and unconditional logistic regression analyses were used to test the association between independent variables and maternal mental health.

The study results demonstrated that factors significantly associated with maternal mental health problems were lower levels of parenting competence (OR = 4.2; 95% CI = 1.3–14.1) and lower levels of social support (OR = 3.4; 95% CI = 1.5–7.9).

Lower levels of parenting competence and lower levels of social support were the most important factors associated with maternal mental health problems. Screening the mothers' mental health is a necessary addition to present interventions aimed at reducing or preventing these negative outcomes. The promotion of parenting competence, and emotional, tangible, and informational support have been important to the focus of parent training programs. These help these mothers to manage their mental health problems more effectively and increase their parenting behavior and skills.

**KEY WORDS: DELAYED DEVELOPMENT CHILDREN / MENTAL HEALTH PROBLEMS /
SOUTHERN REGION**

166 pages

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาสุขภาพจิตของมารดาเด็กพัฒนาการล่าช้า ของโรงพยาบาลในภาคใต้
FACTORS ASSOCIATED WITH MENTAL HEALTH PROBLEMS OF MOTHERS OF DELAYED
DEVELOPMENT CHILDREN IN HOSPITALS IN THE SOUTHERN REGION

ศิริประไพห์ ทองเทพ 5436905 SIEP / M

วท.ม. (วิทยาการระบาด)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : สัมมน โฉมฉาย, M.D. (Hons), M.P.H., สุริย์ลักษณ์ สุจริตพงศ์, M.D.,
ปรารธนา สถิตย์วิภาวี, Ph.D.

บทคัดย่อ

มีผลการศึกษาจำนวนมากที่พบว่ามารดาที่มีบุตรพัฒนาการล่าช้ามีปัญหาสุขภาพจิตมากกว่ามารดาที่มีบุตรพัฒนาการปกติและประชากรทั่วไป แต่ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดปัญหาสุขภาพจิตของมารดาเด็กเหล่านี้ยังไม่ทราบแน่ชัด การศึกษาเชิงวิเคราะห์ย้อนหลังแบบไม่จับคู่กัน (Unmatched Case-control study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาสุขภาพจิตของมารดาเด็กพัฒนาการล่าช้า ของโรงพยาบาลในภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ มารดาเด็กอายุแรกเกิดถึง 5 ปีที่มีพัฒนาการล่าช้า ที่พาเด็กมารับบริการที่คลินิกกระตุ้นพัฒนาการของโรงพยาบาลในภาคใต้ ประกอบด้วย 3 จังหวัด คือ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราชและสงขลา ระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2556 ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2557 จำนวน 210 คน และได้รับการคัดกรองภาวะสุขภาพจิตโดยประยุกต์ใช้เครื่องมือ The Parental Stress Scale (PSS) ผู้ที่มีคะแนนรวมระหว่าง 11-31 คะแนน จำแนกเป็นกลุ่มศึกษา ส่วนผู้ที่มีคะแนนรวมระหว่าง 32-44 คะแนน จำแนกเป็นกลุ่มควบคุม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบคัดลอกข้อมูลจากเวชระเบียนผู้ป่วยนอก และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ Chi-square test และ Unconditional logistic regression

ผลการศึกษา พบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะสุขภาพจิตของมารดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ความสามารถของมารดาในการดูแลเด็ก (Adjusted OR = 4.2; 95% CI = 1.3-14.1) และการสนับสนุนทางสังคม (Adjusted OR = 3.4; 95% CI = 1.5-7.9)

จากผลการศึกษาครั้งนี้เสนอแนะว่าเมื่อเด็กได้รับการวินิจฉัยว่ามีพัฒนาการล่าช้า บุคลากรทางการแพทย์ควรประเมินภาวะสุขภาพจิตของมารดาทุกคน เพื่อเป็นการลด หรือป้องกันผลกระทบเชิงลบที่อาจจะเกิดขึ้น และที่สำคัญคือ การส่งเสริมศักยภาพของมารดาเพื่อให้มีความมั่นใจในการเลี้ยงดูเด็ก และการสนับสนุนทางสังคมด้านต่างๆ นั้น นอกจากจะช่วยให้มารดาเหล่านี้จัดการกับความเครียดที่เกิดจากการเลี้ยงดูเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังเป็นการเสริมสร้างพฤติกรรม และทักษะให้แก่มารดาอีกด้วย